

Tiedote 23.3.2017

Vapauttavien päätösten suuri määrä vaarantaa Suomen yritykset tehostaa ulkomaisen lahjonnan torjuntaa

Suomi on aktiivisesti tarttunut lahjontatapauksiin ja vuoden 1999 jälkeen tutkinut seitsemää tapausta, joissa suomalaisia henkilöitä tai yrityksiä on epäilty ulkomaisten virkamiesten lahjonnasta. Vapauttavien päätösten hälyttävän korkea osuus vaatii kuitenkin toimenpiteitä. Kaikissa viidessä syytteiden nostamiseen johtaneessa tapauksessa syytteet kaikkia osapuolia vastaan hylättiin. Suomen tulee toimillaan varmistaa, että tuomareilla on paremmat valmiudet arvioida ulkomaisen virkamiehen lahjontatapauksia.

Työryhmä on juuri saanut päätökseen Suomea koskevan arviointinsa, jossa tarkasteltiin ulkomaisten virkamiesten lahjontaan kansainvälisissä liikesuhteissa liittyvän yleissopimuksen ja siihen liittyvien asiakirjojen täytäntöönpanoa ja noudattamista. Raportissa kiitetään keskusrikospoliisin (KRP) kykyä paljastaa ja tutkia ulkomaisen virkamiehen lahjontaepäilyjä sekä syyttäjien toimia tapausten viemiseksi oikeuteen, mutta todetaan, että suomalaisten tuomioistuinten ulkomaisia lahjontarikoksia koskevien säännösten käytännön soveltaminen on vaikeuttanut Suomen lahjonnan vastaisia toimia kokonaisuudessaan.

Työryhmä antoi useita suosituksia, muun muassa että:

- Suomen tulisi varmistaa, että ulkomaista lahjontaa koskevia tapauksia käsittelevät tuomioistuimet ja tuomarit olisivat erikoistuneet käsittelemään talous- ja korruptiorikoksia;
- Suomen tulisi laatia kirjallista aineistoa ja koulutusta tuomareille, syyttäjille ja rikostutkijoille ulkomaisiin lahjontarikoksiin liittyvistä säännöksistä ja niiden soveltamisesta;
- Suomen tulisi säätää selkeä ja kattava lainsäädäntö korruptioepäilyistä ilmoittavien suojelemiseksi.

Suomi saa tunnustusta siitä, että se on pystynyt parantamaan tilannettaan edellisen, vuonna 2010 tehdyn arvioinnin jälkeen. Tietoisuus korruption torjunnasta ja siihen sitoutuminen, mukaan lukien ulkomaisen lahjonnan torjunta, näyttävät parantuneen valtionhallinnossa. Oikeusministeriö on käynnistänyt useita hankkeita, jotka toteutuessaan voivat edelleen tehostaa ulkomaisen lahjonnan torjuntaa. KRP on tutkinut ulkomaista lahjontaa koskevat tapaukset perinpohjaisesti ja hyödyntänyt johdonmukaisesti kaikkia tarjolla olevia tutkintamenetelmiä, kuten keskinäistä oikeusapua ja yhteisiä tutkintaryhmiä. Syyttäjät ovat aktiivisesti osallistuneet näihin esitutkintoihin jo aikaisessa vaiheessa ja toimineet yhteistyössä KRP:n kanssa esitutkinnan edetessä muodollisten ja yksityiskohtaisten tutkintasuunnitelmien mukaan.

Suomea koskevan raportin ovat hyväksyneet OECD:n lahjonnan vastaisen työryhmän 44 jäsenmaata 16. maaliskuuta 2017. Raportin sivuilla 45 listataan työryhmän Suomelle antamat suositukset. Raportissa ([saatavissa kokonaisuudessaan täällä](#)) esitellään myös Suomen viimeaikaisia toimia lahjonnan torjumiseksi sekä Suomen ulkomaisen lahjonnan torjuntaan liittyvien mekanismien erityisiä lainsäädännöllisiä, poliittisia ja institutionaalisia piirteitä. Suomelle ei asetettu arvioinnin seurauksena ylimääräisiä velvoitteita. Normaalin arviointiprosessin mukaisesti Suomi raportoi kahden vuoden kuluttua OECD:lle suositusten toimeenpanon etenemistä. Myös tämä raportti tullaan julkaisemaan.

Toimittajat voivat kysyä lisätietoja aiheesta Daisy Pelhamilta (Daisy.pelham@oecd.org; +33 (0)1 45 24 90 81). Lisätietoa OECD:n lahjonnan vastaisesta toiminnasta löytyy osoitteesta www.oecd.org/corruption.